

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

ОКТОМВРИ 2002 г.

ISSN 1311 – 0039

Материалите са получени за редакционна обработка на 14 октомври 2002 г.
Информацията, публикувана в бюлетина, може да се ползва без специално разрешение,
единствено с изричното позоваване на източника.

Издание на Министерството на финансите,
дирекция „Държавни и гарантирани от държавата дългове“, тел. 9859-2490, 9859-2491.

Предпечатна подготовка: „Печатни издания на БНБ“
Печат и книговезко изпълнение: Полиграфична база на БНБ.

СЪДЪРЖАНИЕ

1	Финансиране на бюджетния дефицит с емисии държавни ценни книжа	5
2	Динамика на вътрешния дълг	22
3	Динамика на външния дълг	30
4	Структура на държавния дълг	34

Използвани съкращения

БВП	– <i>брутен вътрешен продукт</i>
ГДЦК	– <i>гаранционни държавни ценни книжа</i>
ДЦК	– <i>държавни ценни книжа</i>
ЕБВР	– <i>Европейска банка за възстановяване и развитие</i>
ЕИБ	– <i>Европейска инвестиционна банка</i>
ЗБНБ	– <i>Закон за Българската народна банка</i>
ЗДБ	– <i>Закон за държавния бюджет</i>
ЗДЗВСТБ	– <i>Закон за държавна защита на влогове и сметки в търговските банки, за които БНБ е поискала откриване на производство по несъстоятелност</i>
ЗУНК	– <i>Закон за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31 декември 1990 г.</i>
ОЛП	– <i>основен лихвен процент</i>
ПЗР	– <i>преходни и заключителни разпоредби</i>
ПМС	– <i>Постановление на Министерския съвет</i>
СБ	– <i>Световна банка</i>
JBIC	– <i>Japan Bank for International Cooperation (Японска банка за международно сътрудничество)</i>
SDR	– <i>СПТ, специални права на тираж</i>

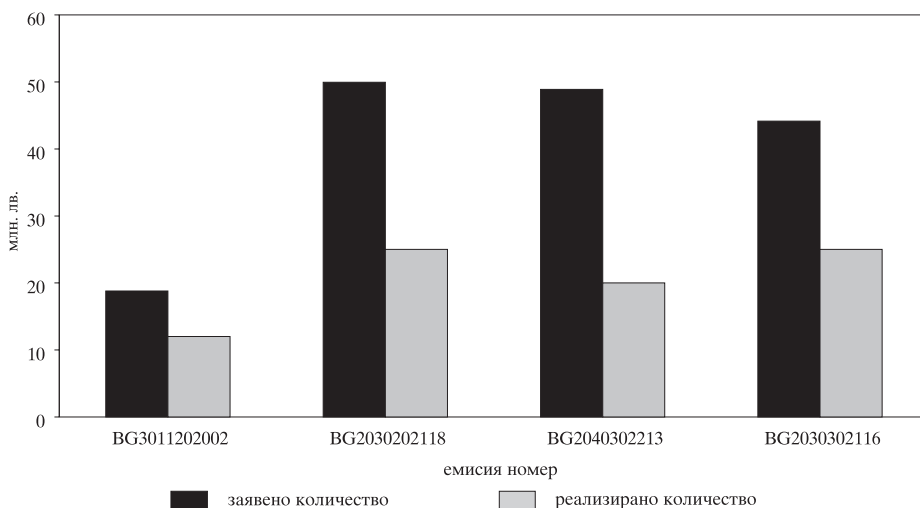
ФИНАНСИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ С ЕМИСИИ ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА

През октомври Министерството на финансите емитира чрез провеждани от БНБ аукционни четири емисии на държавни ценни книжа по реда на Наредба № 5. От реализираните емисии една е на съкровищни бонове, продавани с отстъпка от номинала (№ BG3011202002), една емисия на средносрочни (3-годишни) съкровищни облигации от отворен тип (№ BG2030302116) и две емисии дългосрочни съкровищни облигации също от отворен тип (№ BG2030202118 и BG2040302213). За три-, пет- и седемгодишните съкровищни облигации през месеца бе осъществено поредното отваряне на емисиите, чиито дати на емитиране бяха през юли т. г.

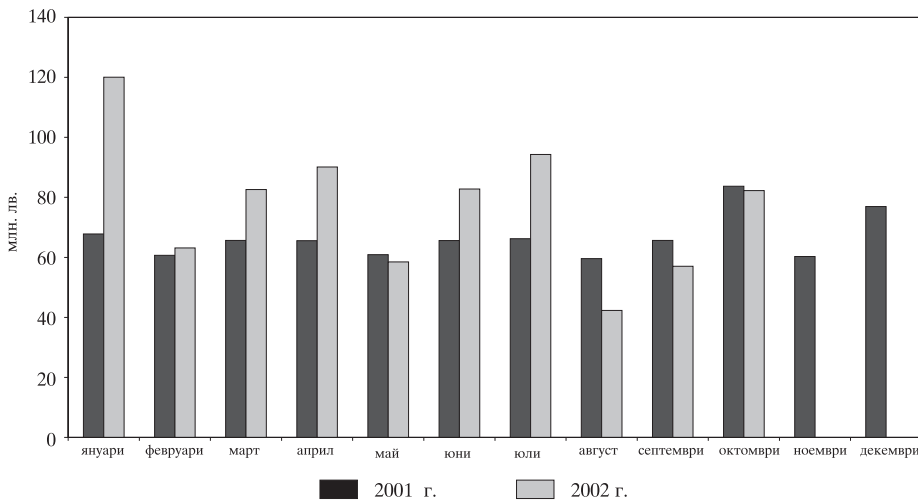
На аукционите първичните дилъри заявиха поръчки общо за 161 785.3 хил. лв., в т. ч. за тримесечни – 18 805 хил. лв., за тригодишни – 44 150 хил. лв., за петгодишни – 49 950 хил. лв. и за седемгодишни – 48 880.3 хил. лв. (графика 1). Одобрените поръчки са с номинална стойност 82 000 хил. лв., в т. ч. тримесечни – за 12 000 хил. лв., тригодишни – за 25 000 хил. лв., петгодишни – за 25 000 хил. лв. и седемгодишни – за 20 000 хил. лв. (графики 2 и 3). Коефициентът на покритие за реализираните през месеца емисии възлиза на 1.97, като за съответните видове ДЦК е, както следва: за тримесечните – 1.57, за тригодишните – 1.77, за петгодишните – 2.00 и за седемгодишните – 2.44 (графика 4). Емитираните ДЦК през октомври са с 1.45 млн. лв. по-малко в сравнение със същия период на 2001 г. (графика 2).

Графика 1

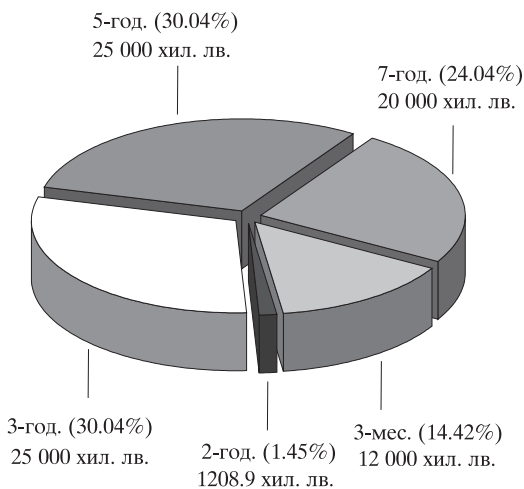
Заявено и реализирано количество ДЦК през октомври

Реализирани емисии ДЦК

Структура и обем на ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит през октомври

Забележка: Включени са и ДЦК от целеви емисии.

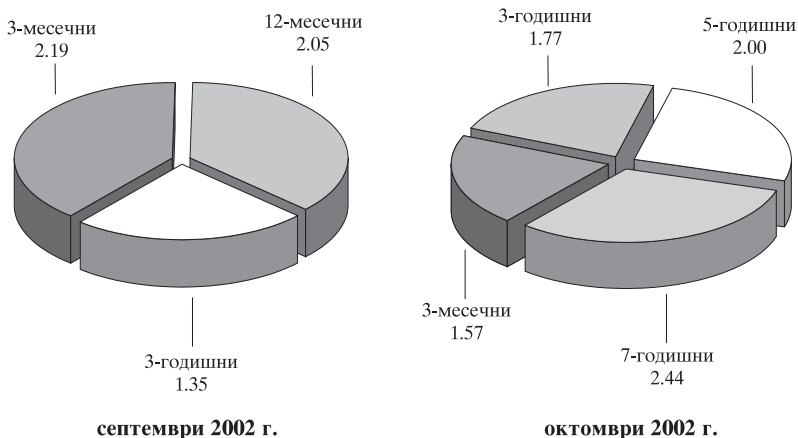
На първичния пазар доходността на тримесечните държавни ценни книжа отбелязва леко намаление. Доходността на останалите ценни книжа също бележи слабо понижение в сравнение с предходните месеци. При тригодишните ценни книжа доходността от 6.32% намалява на 6.24%, или понижение от 0.08 пункта. При петгодишните ДЦК постигнатата през месеца доходност е 6.79%, а при седемгодишните ДЦК доходността е 7.63% (графики 5, 6 и 8).

През месеца настъпи падежът на една емисия съкровищни бонове от 2002 г. (№ BG3010802000) и една емисия съкровищни облигации от 2000 г. (№ BG2030800119).

През октомври в обращение са пуснати две емисии на двегодишни съкровищни облигации, предназначени за пряка продажба на граждани – емисии 720/09.10.2002 г. и 721/23.10.2002 г. Емисия № 720 възлиза на обща номинална стойност 562.1 хил. лв., а от емисия № 721 и по настоящем се извършват продажби (графика 11). През месеца настъпиха падежите на две емисии от 2000 г. на обща стойност 1191.1 хил. лв. Обратно изкупените книжа през същия период възлизат на 103.7 хил. лв. (графика 12).

Графика 4

Коефициенти на покритие на реализираните емисии*

* Съотношение между заявено и реализирано количество ДЦК.

Цени за 100 лв. номинал на реализираните емисии

СЕПТЕМВРИ 2002 г.

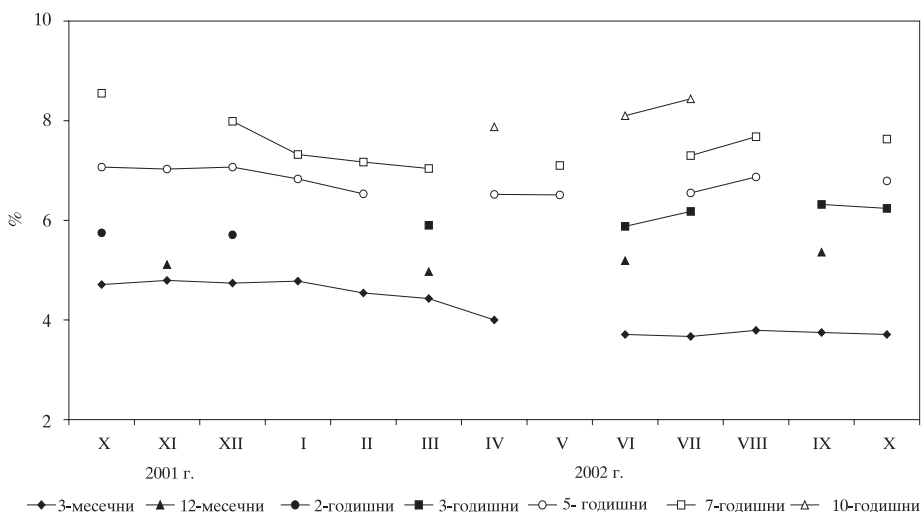
	3-месечни	12-месечни	3-годишни
	BG3011002006	BG3011102004	BG2030402114
минимална	99.04	94.72	98.75
средна	99.06	94.85	99.13
максимална	99.15	96.01	99.78

ОКТОМВРИ 2002 г.

	3-месечни	3-годишни	5-годишни	7-годишни
	BG3011202002	BG2030302116	BG2030202118	BG2040302213
минимална	99.02	98.47	98.27	96.35
средна	99.06	98.67	98.78	96.63
максимална	99.14	99.20	100.04	97.63

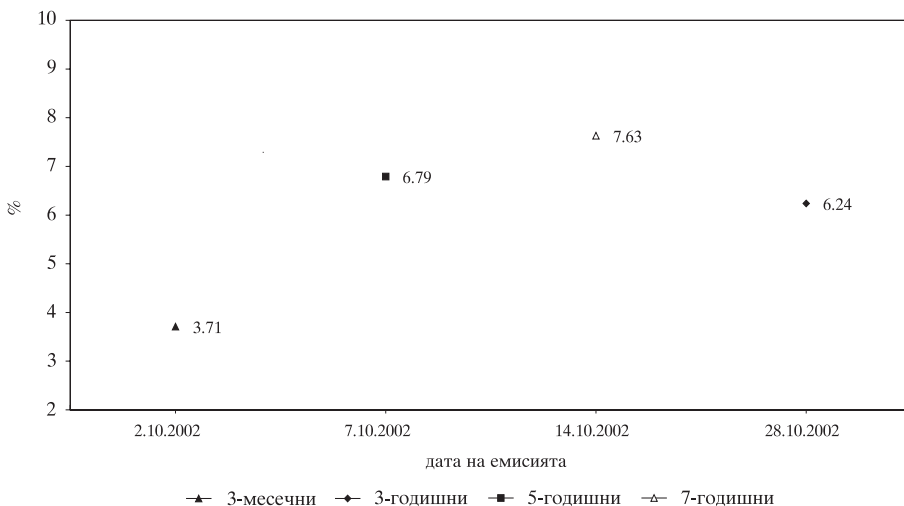
Графика 5

Доходност на ДЦК, постигната на първичния пазар

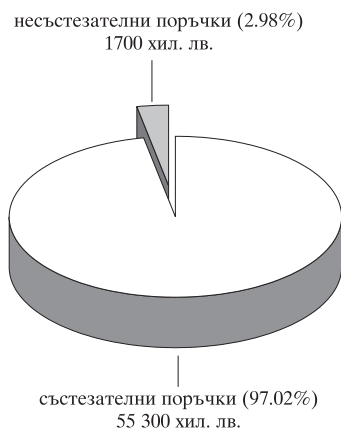
Забележка: Доходността е на ефективна годишна база.

Динамика на средната годишна доходност на ДЦК на първичния пазар

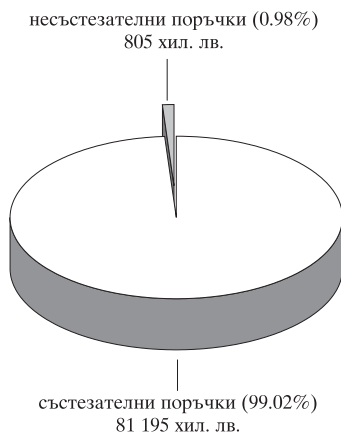

Забележка: Емисиите на 3-, 5- и 7-годишните ДЦК са от отворен тип, като посочените дати са датите на проведените аукциони.

ДЦК, закупени на първичния пазар чрез състезателни и несъстезателни поръчки

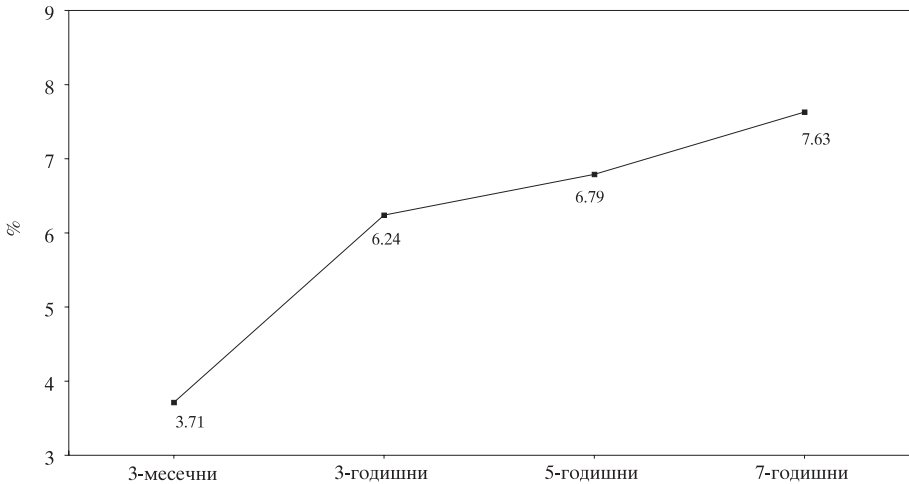

септември 2002 г.

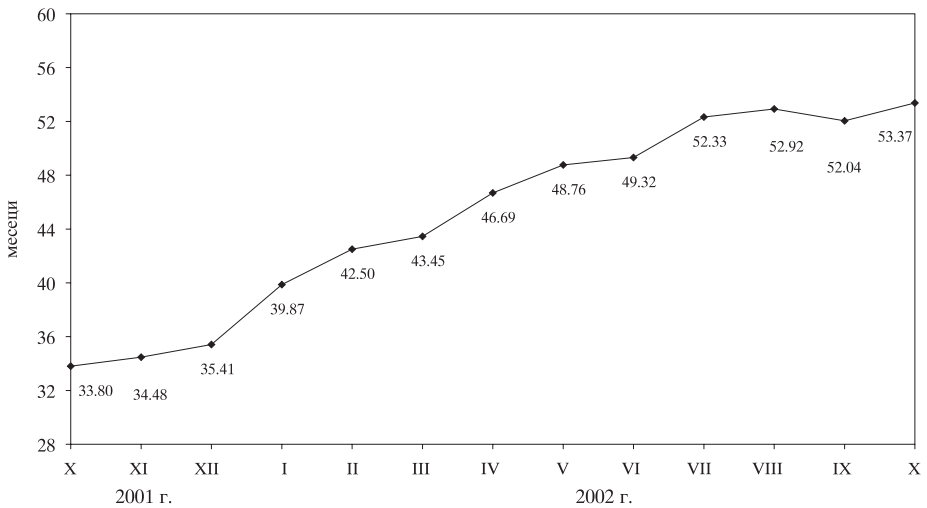
октомври 2002 г.

Доходност на ДЦК на първичния пазар през октомври

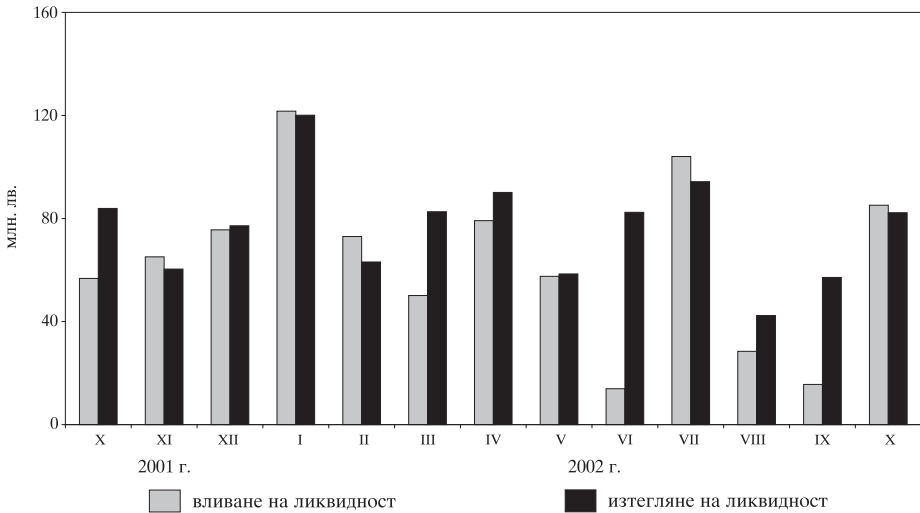
Забележка: Доходността е среднопретеглена за месеца и е на ефективна годишна база.

Средна продължителност в месеци на емисиите в обращение

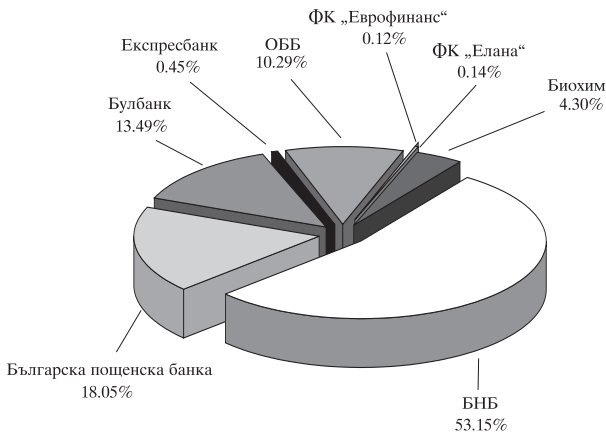
Забележка: Средната продължителност е изчислена на база матуриретната структура на ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит.

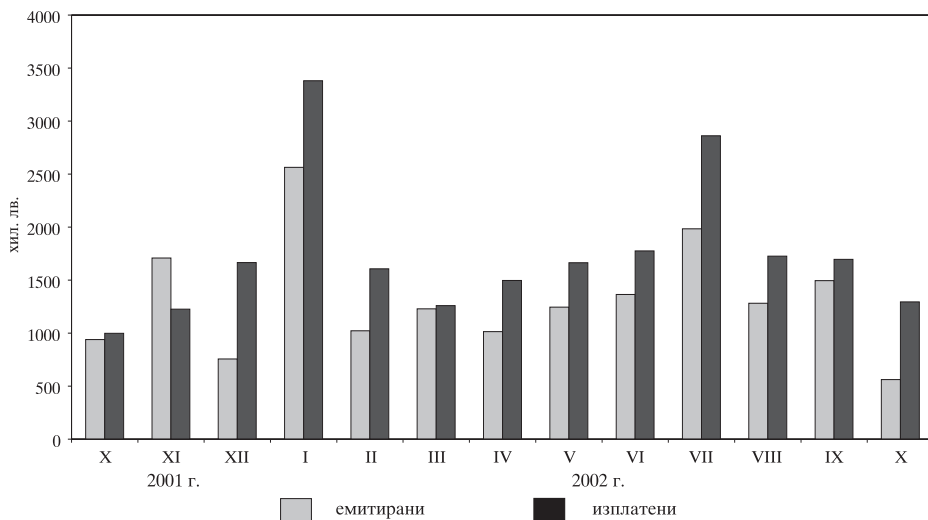
Вливане и изтегляне на ликвидност чрез падежи и емисии на ДЦК

Графика 11

Извършени от първични дилъри през октомври преки продажби на ДЦК от целеви емисии

Емитирани и изплатени ДЦК от целеви емисии

Емисии на сконтови съкровищни бонове в обращение

Номер на емисията	BG:3012401009	BG:3010302001	BG:3010702002	BG:3010902008	BG:3011002006	BG:3011102004	BG:3011202002
Дата на емитиране	14.11.2001	27.03.2002	26.06.2002	07.08.2002	04.09.2002	25.09.2002	02.10.2002
Дата на падежа	14.11.2002	27.03.2003	26.06.2003	07.11.2002	04.12.2002	25.09.2003	02.01.2003
Номинална стойност на предложеното количество (хил. лв.)	20 000.00	20 000.00	20 000.00	12 000.00	12 000.00	20 000.00	12 000.00
Съвкупна номинална стойност на заявените поръчки (хил. лв.)	30 300.00	40 420.00	21 700.00	15 430.00	26 230.00	40 901.05	18 805.00
Съвкупна номинална стойност на одобрените поръчки (хил. лв.)	20 000.00	20 000.00	20 000.00	12 000.00	12 000.00	20 000.00	12 000.00
Средна цена на одобрените поръчки на 100 лв. номинал (%)	95.07	95.20	95.00	99.04	99.06	94.85	99.06
Средна отстъпка на 100 лв. номинал (%)	4.93	4.80	5.00	0.96	0.94	5.15	0.94
Средна годишна доходност (%)	5.11	4.97	5.19	3.79	3.75	5.36	3.71
Ефективна годишна доходност (%)	5.11	4.97	5.19	3.85	3.81	5.35	3.76
Коефициент на покритие	1.52	2.02	1.09	1.29	2.19	2.05	1.57

Емисии на съкровищни облигации в обращение

Номер на емисията	BG2030798115	BG2030998111	BG2031198117	BG2030699115	BG2030999119	BG2030100114 ¹	BG2030500115 ²	BG2030700111 ²
Дата на емитиране	30.04.1998	28.05.1998	02.07.1998	31.03.1999	29.04.1999	09.02.2000	19.04.2000	19.07.2000
Дата на падежа	24.04.2003	22.05.2003	26.06.2003	24.03.2004	22.04.2004	05.02.2003	16.04.2003	16.07.2003
Номинална стойност на предложеното количество (хил. лв.)	1 000.00	2 000.00	2 000.00	2 000.00	3 000.00	50 000.00	30 000.00	30 000.00
Съвкупна номинална стойност на заявените поръчки (хил. лв.)	3 605.00	3 440.00	2070.00	2 795.00	1 190.00	192 244.60	120 312.85	131 450.00
Съвкупна номинална стойност на одобрените поръчки (хил. лв.)	1 000.00	2 000.00	2000.00	2 000.00	1 190.00	50 000.00	30 000.00	30 000.00
Средна цена на одобрените поръчки на 100 лв. номинал (%)	87.14	84.78	76.20	86.35	78.37	100.83	99.94	101.43
Лихвен процент	8.00	8.00	7.00	9.00	9.00	9.00	8.00	8.00
Коефициент на покритие	3.61	1.72	1.04	1.40	0.40	3.84	4.01	4.38

(продължава)

(продължение)

Номер на емисията	BG2030900117 ²	BG2031000115 ²	BG203000114 ³	BG2030101112 ²	BG2030201110 ³	BG2030301118 ²	BG2030401116 ³	BG2030501113 ²
Дата на емитиране	11.10.2000	18.10.2000	10.01.2001	24.01.2001	11.04.2001	25.04.2001	11.07.2001	25.07.2001
Дата на падежа	05.10.2005	15.10.2003	10.01.2003	24.01.2006	11.04.2003	25.04.2006	11.07.2003	25.07.2006
Номинална стойност на предложеното количество (хил. лв.)	40 000.00	30 000.00	50 000.00	60 000.00	50 000.00	60 000.00	50 000.00	60 000.00
Съвкупна номинална стойност на заявените поръчки (хил. лв.)	113 365.10	110 383.00	121 965.00	253 630.14	95 565.00	165 396.00	87 163.00	140 070.00
Съвкупна номинална стойност на одобрените поръчки (хил. лв.)	40 000.00	30 000.00	50 000.00	60 000.00	50 000.00	60 000.00	50 000.00	60 000.00
Средна цена на одобрените поръчки на 100 лв. номинал (%)	99.51	101.53	101.05	104.22	101.78	104.25	100.72	100.43
Лихвен процент	9.00	7.50	6.50	9.00	6.50	8.00	6.00	7.00
Коефициент на покритие	2.83	3.68	2.44	4.23	1.91	2.76	1.74	2.33

(продължава)

(продължение)

Номер на емисията	BG2030601111 ³	BG2030701119 ²	BG2040001211 ³	BG2030002112 ¹	BG2040002219 ³	BG2040102217 ²	BG2030102110BG2040202215 ¹⁻⁴
Дата на емитиране	10.10.2001	24.10.2001	31.10.2001	09.01.2002	16.01.2002	20.02.2002	13.03.2002
Дата на падежа	10.10.2003	24.10.2006	31.10.2008	09.01.2007	16.01.2009	20.05.2009	13.03.2005
Номинална стойност на предложеното количество (хил. лв.)	50 000,00	60 000,00	30 000,00	90 000,00	60 000,00	90 000,00	50 000,00
Съвкупна номинална стойност на заявените поръчки (хил. лв.)	77 900,00	127 550,00	108 287,00	218 650,00	205 626,00	180 462,00	116 901,00
Съвкупна номинална стойност на одобрените поръчки (хил. лв.)	50 000,00	60 000,00	30 000,00	90 000,00	80 000,00*	90 000,00	50 000,00
Средна цена на одобрените поръчки на 100 лв. номинал (%)	100,66	100,29	96,46	101,66	101,09	99,40	101,65
Лихвен процент	6,00	7,00	7,50	7,00	7,50	7,00	6,50
Коефициент на покритие	1,56	2,13	3,61	2,43	3,43	2,01	2,34

(продължава)

(продължение)

Номер на емисията	ВГ2030202118 ^{4,8**}	ВГ2040302213 ^{6,8**}	ВГ2030302116 ⁷	ВГ2030402114 ⁵
Дата на емитиране	10.07.2002	17.07.2002	31.07.2002	11.09.2002
Дата на падежа	10.07.2007	17.07.2009	31.07.2005	11.09.2005
Номинална стойност на предложено количество (хил. лв.)	70 000.00	55 000.00	50 000.00	25 000.00
Съвкупна номинална стойност на заявените поръчки (хил. лв.)	107 130.00	102 982.80	68 350.00	33 700.00
Съвкупна номинална стойност на одобрените поръчки (хил. лв.)	64 750.00	55 000.00	41 900.00	25 000.00
Средна цена на одобрените поръчки на 100 лв. номинал (%)	99.10	97.20	98.73	99.13
Лихвен процент	6.50	7.00	5.75	6.00
Коефициент на покритие	1.53	1.87	1.37	1.35

¹ Посочената цена е резултат от проведените четири аукциона за продажба на емисията.

² Посочената цена е резултат от проведените три аукциона за продажба на емисията.

³ Посочената цена е резултат от проведените два аукциона за продажба на емисията.

⁴ Общият размер на емисията е 90 000 хил. лв., като оставащото количество МФ ще продава на аукционен принцип.

⁵ Общият размер на емисията е 50 000 хил. лв., като оставащото количество МФ ще продава на аукционен принцип.

⁶ Общият размер на емисията е 70 000 хил. лв., като оставащото количество МФ ще продава на аукционен принцип.

⁷ Общият размер на емисията е 75 000 хил. лв., като оставащото количество МФ ще продава на аукционен принцип.

⁸ Посочената цена е резултат от проведените два аукциона за продажба на емисията и не включва нагруданата лихва към датите на аукционите.

* Съгласно взетото на 21 януари 2002 г. от МФ решение, общият обем на емисията бе увеличен на 80 000 хил. лв.

** Съгласно съвместно писмо на МФ и БНБ, с което, считано от 1 юли 2002 г., аукционите за продажба на ДЦК от отворен тип се провеждат на база „чиста цена“.

Средната цена на одобрените поръчки на 100 лв. номинал за венчки емисии ДЦК от отворен тип е показана на база „чиста цена“ без нагруданите лихви към датите на аукционите.

Гаранционни държавни ценни книжа

Номер на емисията	BG2040296225	BG2040396223	BG2040596228	BG2044397227	BG2047397224	BG2047597229	BG2047697227
Дата на емитиране	05.06.1996	12.06.1996	27.06.1996	18.08.1997	22.10.1997	22.10.1997	05.11.1997
Дата на падежа	28.05.2003	01.06.2003	19.06.2003	09.08.2004	13.10.2004	13.10.2004	27.10.2004
Главница (хил. лв.)	857.14	905.53	113.30	8451.94	932.21	3037.25	4139.91
Лихвен процент	ОЛП	ОЛП	ОЛП	ОЛП	ОЛП	ОЛП	ОЛП
Лихвени плащания	полугодишни	полугодишни	полугодишни	полугодишни	полугодишни	полугодишни	полугодишни
Погасителни вноски	равни годишни	равни годишни	равни годишни	равни годишни	равни годишни	равни годишни	равни годишни
Матуритет (в години)	7	7	7	7	7	7	7

На основание чл. 8 и чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗДЗВСТБ (ДВ, бр. 46 от 29.V.1996 г., изм., бр. 90 от 24.X.1996 г.), Министърството на финансите емитира левови гаранционни държавни ценни книжа (ГДЦК) при следните условия:

- срок за погасяване – 7 години;
 - лихва – ОЛП за периода, платима на 6 месеца;
 - погасителен план – равни годишни погасителни плащания.
- Законият за гарантиране на влоговете в банките (ДВ, бр. 49 от 29.IV.1998 г.) отменя ЗДЗВСТБ. Режимът по този закон се запазва за влоговете и сметките в банки, които са обложени в несъстоятелност до влизане в сила на Закона за гарантиране на влоговете в банките, както и за функционирането на специалния фонд за държавна защита на влогове и сметки и обслужването на ГДЦК.

Главниците на ГДЦК са по фактически данни към 31 октомври 2002 г.

ДЦК, емитирани за уреждане на необслужваните кредити на държавни предприятия към банките

Нормативна регламентация	ПМС № 244/91	ПМС № 186/93	чл. 4 ЗУНК/93	чл. 5 ЗУНК/93	ПМС № 3/94
Номер на емисията	BG 2000192224	BG 2009993226	BG 2009893228	BG 2009794228	BG 2009693222
Дата на емисията	01.01.1992	01.07.1993	01.10.1993	01.01.1994	01.12.1993
Дата на падежа	01.01.2011	01.07.2017	01.10.2018	01.01.2019	01.12.2018
Матуритет (в години)	19	24	25	25	25
Гратисен период (в години)	4	4	5	5	5
Срок на погасяване (в години)	15	20	20	20	20
Погасителни вноски	15 равни годишни	20 равни годишни	20 равни годишни	20 равни годишни	20 равни годишни
Размер на главницата (хил.)	2476.56 (лв.)	1907.75 (лв.)	6904.34 (лв.)	197 550.27 (ш. д.)	785.48 (лв.)
Лихвени плащания	полугодишни	полугодишни	полугодишни	полугодишни	годишни
Размер на лихвата	ОЛП+1	ОЛП	ОЛП	LIBOR*	ОЛП

* Шестмесечен LIBOR за щатския долар, действащ за преходния лихвен период, като размерът на лихвения купон се обявява от министъра на финансите до три лева след началото на всеки лихвен период.

Главниците са по фактически данни към 31 октомври 2002 г.

Съгласно ПМС № 221 от 1995 г. притежателите на държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ЗУНК, договорени до 31.XII.1990 г., ПМС № 244 от 1991 г., ПМС № 186 от 1993 г. и ПМС № 3 от 1994 г., могат да се използват като платещо средство в приватизационни сделки.

Съгласно ПМС № 22 от 1995 г. държавни дългосрочни облигации, емитирани по ЗУНК, могат да се използват за погасяване на задълженията на държавни предприятия, фирми и търговски дружества към държавата, преобразени по реда на чл. 10 от ЗУНК. При погасяване на задълженията държавните дългосрочни облигации се приемат по номинал – за облигациите, деноминирани в щатски долари, и 80% от номинала – за облигациите, деноминирани в левове.

ДЦК, деноминирани в евро

Номер на емисията **BG2040099223**

Дата на емитиране 01.07.1999

Дата на падежа 01.01.2019

Главница (хил. евро) 126 661.98

Лихвен процент EURIBOR *

Дати на лихвените плащания полугодишни

Погасителни вноски 20 равни годишни

Държавните ценни книжа, деноминирани в евро, са емитирани на основание § 10 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г.

* Шестмесечен EURIBOR, действащ за предходния лихвен период, като размерът на лихвения купон се обявява от министъра на финансите до три дена след началото на всеки лихвен период.

Емисия BG 2040099223, деноминирана в евро, има статута на емисия BG 2009794228 (емитирана на основание чл. 5 от Закона за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31 декември 1990 г.), деноминирана в щатски долари.

Главницата на емисия BG 2040099223 е по фактически данни към 31 октомври 2002 г.

Предстоящи плащания по ДЦК през декември 2002 г.

(ХИЛ. ЛВ.)

ДЦК	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
	2	3	4	5	6
бонове целеви ПМС № 3 ГДЦК	78.2	16.9	12 000.0 936.6	33.7	17.5
	9	10	11	12	13
бонове целеви					
	16	17	18	19	20
целеви ГДЦК				20.1 2.2	8.2
	23	24	25	26	27
облигации целеви				69.8	
	30	31			
целеви ГДЦК					

Забележка: Когато определеният за плащане ден е неработен плащането се извършва на следващия работен ден.

Календар на емисиите ДЦК през декември 2002 г.

Дата на аукциона	Дата на емисията	Дата на падежа	Срок на емисията	Предвиден обем (лв.)	Общ номинал на емисията (лв.)
02.12.2002	04.12.2002	04.03.2003	3-месечна	12 000 000	
09.12.2002*	11.09.2002	11.09.2005	3-годишна	25 000 000	50 000 000
23.12.2002	23.12.2002	23.12.2003	12-месечна	20 000 000	
ОБЩО, в т. ч.:				57 000 000	
бонове				32 000 000	
облигации				25 000 000	

* Емисия от отворен тип.

Министерството на финансите си запазва правото при необходимост да извършва корекции в обявения календар.

Размерът на вътрешния дълг в края на октомври възлиза на 2 041 916.4 хил. лв., в това число вътрешен държавен дълг – 2 039 275.3 хил. лв. В общия размер на дълга делът на ДЦК за финансиране на бюджетния дефицит е 67.1%, а на ДЦК, емитирани във връзка със структурната реформа – 32.8%. Делът на вътрешния държавногарантиран дълг е 0.1% (графика 13).

Сумата на ДЦК за финансиране на дефицита в края на изтеклия месец е 1 369 331.9 хил. лв. Емитираните през октомври книжа са на стойност 82 250.5 хил. лв., като от тях 1208.9 хил. лв. са продадени пряко на физически лица. През този месец новоиздадените облигации са 80 575.9 хил. лв. Изплатените ценни книжа са 61 888.9 хил. лв., като от тях 11 888.9 хил. лв. са краткосрочни бонове. В резултат на извършените операции в матуритетната структура на ДЦК за финансиране на дефицита се отбелязва увеличение на дела на 3-годишните облигации с 1.6 пункта до 18.7%, на 5-годишните с 1.4 пункта до 32.2% и на 7-годишните с 1.2 пункта до 18.4%. При останалите видове ДЦК се наблюдава намаление на относителния им дял (графика 14). Среднопретегленият матуритет на ДЦК за финансиране на дефицита е 4 години и 5 месеца. Държавните ценни книжа, емитирани за структурната реформа, достигнаха 669 943.4 хил. лв. През месеца бе извършено плащане по левовите ЗУНК облигации в размер на 431.5 хил. лв. и погашения на дълг към държавата по ЗУНК за 662.6 хил. щ. д.

Движението на дълга през месеца доведе и до разместване във валутната му структура (графика 15). Делът на ДЦК в евро и в щатски долари спадна съответно до 12.2% и 19.2% за сметка на дела на ДЦК в левове, който нарасна на 68.6%. Матуритетната структура също претърпя известни изменения. Краткосрочните ДЦК намаляват до 5.4%, а средносрочните остават почти без промяна – 45.3%. Дългосрочните ДЦК леко се увеличават и достигат 49.2% (графика 16). Делът на ДЦК с фиксиран лихвен купон е 67.2%, а на тези с плаващ лихвен купон – 32.9%.

От началото на годината са изплатени 105 018.8 хил. лв. лихви и отстъпки. По ДЦК за финансиране на дефицита съответно са изплатени 76 490.8 хил. лв., или 72.8% от общата сума на лихвите и отстъпките (графика 19). С най-голям относителен дял са разходите по двегодишните облигации – 34.77%, следвани от тези по петгодишните – 32.9%.

Вътрешен дълг

(хил. лв./хил. евро/хил. щ. д.)

Структура на дълга	Размер на дълга към 31.12.2001 г.	Изменение на дълга през 2002 г.		Размер на дълга към 31.10.2002 г.
		увеличение	намаление	
I. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ				
1. ДЦК, емитирани през 1997 г.	20 000.0		20 000.0	-
5-годишни	20 000.0		20 000.0	-
2. ДЦК, емитирани през 1998 г.	4 090.9		-	4 090.9
5-годишни	4 090.9		-	4 090.9
3. ДЦК, емитирани през 1999 г.	2 659.7		-	2 659.7
5-годишни	2 659.7		-	2 659.7
4. ДЦК, емитирани през 2000 г.	432 328.0		250 764.9	181 563.1
2-годишни	252 608.6		250 764.9	1 843.7
3-годишни	139 929.7		-	139 929.7
5-годишни	39 789.7		-	39 789.7
5. ДЦК, емитирани през 2001 г.	618 167.9		118 043.4	500 124.5
5.1. Краткосрочни	135 454.2		116 440.4	19 013.9
3-месечни	59 298.5		59 298.5	-
12-месечни	76 155.7		57 141.8	19 013.9
5.2. Средносрочни	482 713.7		1 603.0	452 173.0
2-годишни	213 819.2		1 603.0	212 216.2
5-годишни	239 956.9		-	239 956.9
5.3. Дългосрочни	28 937.6		-	28 937.6
7-годишни	28 937.6		-	28 937.6
6. ДЦК, емитирани през 2002 г.		763 863.8	82 970.2	680 893.6
6.1. Краткосрочни		175 329.4	82 662.5	92 666.9
3-месечни		118 321.9	82 662.5	35 659.4
12-месечни		57 007.5	-	57 007.5
6.2. Средносрочни		284 045.0	307.7	283 737.3
2-годишни		13 762.7	307.7	13 455.0
3-годишни		116 145.7	-	116 145.7
5-годишни		154 136.6	-	154 136.6
6.3. Дългосрочни		304 489.4	-	304 489.4
7-годишни		222 919.1	-	222 919.1
10-годишни		81 570.3	-	81 570.3
ВСИЧКО РАЗДЕЛ I	1 077 246.6	763 863.8	471 778.5	1 369 331.9

II. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА СТРУКТУРНАТА РЕФОРМА

A1. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС № 244/1991 г.	2 751.7	275.2	2 476.6
A2. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС № 234/1992 г.	2 034.9	127.2	1 907.7
A3. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на чл. 4 и 5 от ЗУНК/1993 г.			
в левове	7 335.9	431.5	6 904.3
деноминирани в щатски долари	277 123.8	79 573.6	197 550.3

(продължава)

(продължение)

левава равностойност	615 009.9			391 702.7
деноминирани в евро	60 606.3	69 422.7	3 367.0	126 662.0
левава равностойност	118 535.6			247 729.3
A4. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС № 3/1994 г.	785.5		-	785.5
A5. Държавни облигации, емитирани по реда на чл. 2 от ПМС № 89/1995 г.	1 553.4		1 553.4	-
ВСИЧКО А	748 006.8			651 506.1
Б. ДЦК, емитирани в левове по реда на чл. 8 и 9 от ЗДЗВСТБ/1996 г.	28 593.9			18 437.3
ДЦК, емитирани през 1996 г.	3 751.9		1 876.0	1 876.0
ДЦК, емитирани през 1997 г.	24 842.0		8 280.7	16 561.3
ВСИЧКО Б	28 593.9			18 437.3
ВСИЧКО РАЗДЕЛ II	776 600.7			669 943.4
ОБЩ РАЗМЕР НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ	1 853 847.3			2 039 275.3
III. ВЪТРЕШНИ ДЪРЖАВНИ ГАРАНЦИИ	6 653.3			2 641.1
ОБЩ РАЗМЕР НА ВЪТРЕШНИЯ ДЪЛГ	1 860 500.6			2 041 916.4

Забележки:

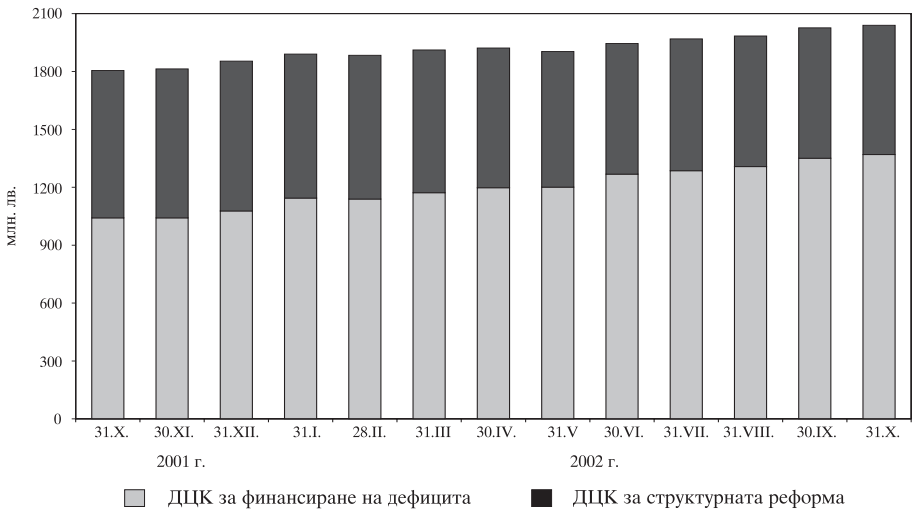
Дългът по ДЦК за финансиране на дефицита е по фактическа сума.

Левовата равностойност на дълга, деноминиран във валута, е изчислена по курса на съответната валута към лева в края на съответния месец:

за 28.12.2001 г. – 1 щ. д. за 2.21926 лв., 1 евро за 1.95583 лв.

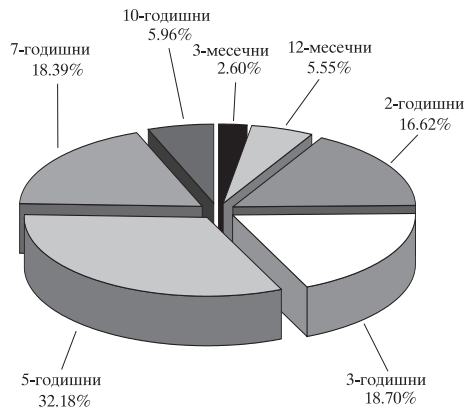
за 31.10.2002 г. – 1 щ. д. за 1.98280 лв., 1 евро за 1.95583 лв.

Изменение на вътрешния държавен дълг

Графика 14

ДЦК за финансиране на бюджетния дефицит в обращение към 31 октомври

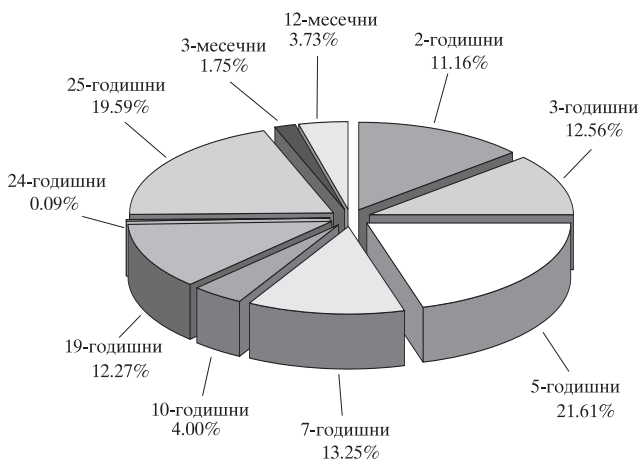

Забележка: Среднопретегленият матуритет на ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит, е 4 години и 5 месеца.

Валутна деноминация на ДЦК в обращение към 31 октомври

Матуритетна структура на ДЦК в обращение към 31 октомври

Съотношение между ДЦК с фиксиран и с плаващ доход в обращение към 31 октомври

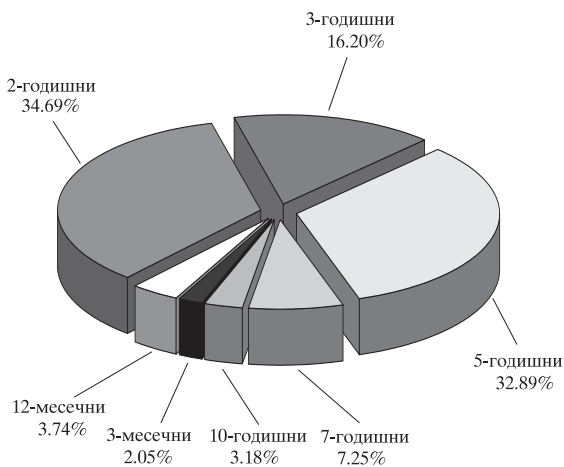
Разходи по вътрешния дълг за периода 1 януари – 31 октомври 2002 г.

(хил. лв.)

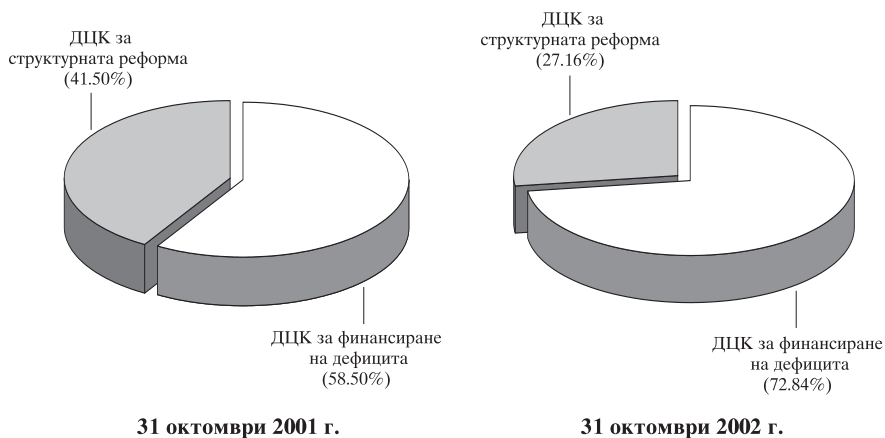
Структура на дълга	Размер на изплатените лихви (отстъпки)
I. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ	
1. ДЦК, емитирани през 1997 г.	848.6
5-годишни	848.6
2. ДЦК, емитирани през 1998 г.	229.4
5-годишни	229.4
3. ДЦК, емитирани през 1999 г.	286.3
5-годишни	286.3
4. ДЦК, емитирани през 2000 г.	28 225.8
2-годишни	13 117.3
3-годишни	11 518.4
5-годишни	3 590.1
5. ДЦК, емитирани през 2001 г.	37 668.7
5.1. Краткосрочни	3 559.6
3-месечни	701.5
12-месечни	2 858.2
5.2. Средносрочни*	31 859.1
2-годишни	13 259.1
5-годишни	18 600.0
5.3. Дългосрочни	2 250.0
7-годишни	2 250.0
6. ДЦК, емитирани през 2002 г.	9 231.9
6.1. Краткосрочни	867.5
3-месечни	867.5
6.2. Средносрочни	2 636.6
2-годишни	160.6
3-годишни	875.9
5-годишни	1 600.2
6.3. Дългосрочни	5 727.8
7-годишни	3 292.5
10-годишни	2 435.3
ВСИЧКО РАЗДЕЛ I	76 490.8
II. ДЪЛГ ПО ДЦК, ЕМИТИРАНИ В РЕЗУЛТАТ НА СТРУКТУРНАТА РЕФОРМА	
А. Дълг по ДЦК, емитирани за уреждане на необслужваните кредити на държавни предприятия към банките	
1. Облигации, емитирани по реда на ПМС № 244/1991 г.	142.9
2. Облигации, емитирани по реда на ПМС № 186/1992 г.	90.6
3. Облигации, емитирани по реда на чл. 4 и 5 от ЗУНК/1993 г.	27 121.1
левови	335.5
деноминирани в щатски долари (в лв. по курса за деня)	20 739.9
деноминирани в евро (в лв. по фиксирания курс)	6 045.7
4. Облигации, емитирани по реда на ПМС 89/1995 г.	34.6
Всичко раздел А	27 389.2
Б. Дълг по ДЦК, емитирани по реда на чл. 8 и 9 от ЗДЗВСТБ/1996 г.	1 138.9
Всичко раздел Б	1 138.9
ВСИЧКО РАЗДЕЛ II	28 528.1
ОБЩО РАЗХОДИ ПО ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ	105 018.8
III. ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ	0.0
ОБЩО РАЗХОДИ ПО ВЪТРЕШНИЯ ДЪЛГ	105 018.8

* Включени са и приходите от лихви по отворените емисии средносрочни ценни книжа.

Структура на разходите по ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит

Структура на разходите по вътрешния дълг

Външният дълг към края на октомври възлиза на 8384.5 млн. щ. д. Съответно държавният дълг е 7848.7 млн. щ. д., а държавногарантираният – 535.8 млн. щ. д.

През месеца новото външно финансиране е 8766.8 хил. лв., 6796.5 хил. лв. от които са получени по държавни кредити, а останалите 1970.3 хил. лв. са по държавногарантирани заеми. Плащанията по дълга са 40 115 хил. лв., като 36 481.7 хил. лв. са погашения по главници и 3633.3 хил. лв. – лихви. В основната си част погашенията са осъществени по дълга към МВФ – 25 322.6 хил. лв. и по държавногарантираните заеми – 11 159.1 хил. лв. Платените лихви са в по-голямата си част по държавногарантираните заеми – 3136.2 хил. лв.

От началото на годината получените заеми са на стойност 490 212.1 хил. лв., като 154 228.1 хил. лв. са постъпления от траншове по държавногарантирани заеми. Плащанията по дълга са 1 671 007.4 хил. лв., от тях 1 089 743.2 хил. лв. са погашения по главници. Най-големи суми са изплатени по дълга към МВФ – 389 333.6 хил. лв., към Парижкия клуб – 280 618.6 хил. лв., по брейди облигации – 168 899.1 хил. лв. и по държавногарантирани заеми – 158 961.2 хил. лв. Нетното външно финансиране към края на октомври е отрицателно (-599 531.1 хил. лв.).

В структурата на дълга има известни промени в резултат от извършената операция по замяната на брейди облигации с други глобални облигации. Деноминираният във други валути дълг е 15.6%, а дългът в евро и в долари съответно е 29.5% и 54.9%. Лихвената структура също търпи промяна. Съотношението между дълга с плаващи лихви и дълга с фиксирани лихви е 63.4% към 36.6%. Средният остатъчен срок на дълга е 10 години и 10 месеца, като се наблюдава известно намаление на дълга в диапазона от 5 до 10 години и увеличение на този над 10 години.

Делът на дълга по брейди облигациите възлиза на 29.7%, делът на други облигации е 27.9%, а този към МВФ леко нараства и достига 12.2%. Задълженията към Световната банка са 10.2%, към Парижкия клуб – 3.4%, към Европейския съюз – 4.6%, а държавногарантираните кредити са 6.4%.

Външен дълг

(млн. щ. д.)

Структура	към 31.XII. 2001 г.	2002 г.			
		към 31.III.	към 30.VI.	към 30.IX.	към 31.X.
Държавен дълг	8 016.8	7 920.9	8 103.2	7 967.3	7 848.7
I. Облигации	4 979.3	4 961.0	5 017.8	4 937.2	4 830.1
1. Брейди облигации	4 759.0	4 742.9	3 423.5	3 355.4	2 488.8
2. Други облигации	220.3	218.1	1 594.3	1 581.8	2 341.3
II. Кредити	3 037.5	2 960.0	3 085.4	3 030.1	3 018.6
1. Парижки клуб	382.0	352.2	328.2	282.7	282.3
2. Световна банка	829.4	813.9	873.3	855.4	854.2
2.1. Световна банка	708.8	698.3	744.2	733.2	733.3
2.2. JVIC (JEXIM)	120.6	115.6	129.2	122.2	120.9
3. G-24	47.5	47.3	50.2	49.6	49.7
4. Европейски съюз	343.7	340.2	389.0	384.5	384.7
5. МВФ	1 042.9	1 021.0	1 018.2	1 033.6	1 020.0
6. Други	120.4	119.2	136.3	134.7	134.7
7. Държавни инвестиционни заеми	211.8	207.3	224.6	226.1	229.5
7.1. Световна банка	49.4	52.0	60.7	61.5	64.6
7.2. ЕИБ	112.3	112.6	119.9	120.7	120.8
7.3. ЕБВР	30.7	29.2	28.9	27.0	27.4
7.4. Други	19.3	13.5	15.1	16.8	16.8
8. Активирани държавни гаранции	59.8	58.9	65.7	63.5	63.5
8.1. Световна банка	43.9	43.3	50.4	49.0	49.0
8.2. ЕИБ	3.2	2.9	2.9	2.7	2.7
8.3. Други	12.7	12.7	12.3	11.7	11.7
Държавногарантиран дълг	507.9	503.2	529.1	541.2	535.8
1. Световна банка	147.8	144.2	146.0	142.8	142.8
2. ЕИБ	122.6	115.2	124.8	118.7	115.3
3. ЕБВР	68.9	66.7	67.0	64.9	63.3
4. Други	168.6	177.1	191.4	214.8	214.3
ОБЩ РАЗМЕР НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ	8 524.7	8 424.1	8 632.3	8 508.5	8 384.5

Забележки:

1. Преизчисляването на дълга в шатски долари и евро е по централния курс на БНБ за съответните валути към българския лев, валиден за последния работен ден на периода.
2. Данните за последния месец са предварителни.

Ново външно финансиране и извършени плащания по външния дълг към 31 октомври

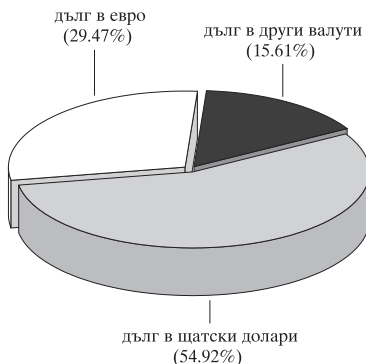
(хил. лв.)

Структура	Получени кредити (траншове)	Извършени плащания, в т. ч.	
		погашения	лихви
Държавен дълг	335 983.9	930 782.0	539 443.9
I. Облигации	0.0	168 899.1	364 966.2
1. Брейди облигации	0.0	168 899.1	342 824.3
2. Други облигации	0.0	0.0	22 141.9
II. Кредити	335 983.9	761 882.9	174 477.7
1. Парижки клуб	0.0	280 618.6	33 065.0
2. Световна банка	36 759.7	53 720.2	44 723.5
2.1. Световна банка	36 759.7	37 585.4	39 476.5
2.2. JVIC (JEXIM)	0.0	16 134.8	5 247.0
3. Г-24	0.0	0.0	2 610.8
4. Европейски съюз	0.0	0.0	21 545.1
5. МВФ	226 643.8	389 333.6	44 682.8
6. Други	0.0	0.0	2 328.4
7. Държавни инвестиционни заеми	60 026.7	27 428.7	21 016.0
7.1. Световна банка	22 755.0	2 650.3	3 174.4
7.2. ЕИБ	29 065.6	15 812.5	14 926.5
7.3. ЕБВР	1 975.1	8 965.9	2 525.9
7.4. Други	6 231.0	0.0	389.1
8. Активирани държавни гаранции	12 553.8	10 781.9	4 506.0
8.1. Световна банка	12 553.8	7 685.1	3 965.7
8.2. ЕИБ	0.0	943.7	448.8
8.3. Други	0.0	2 153.0	91.5
Държавногарантиран дълг	154 228.1	158 961.2	41 820.2
1. Световна банка	1 238.3	16 199.5	11 496.6
2. ЕИБ	3 911.7	41 761.0	14 313.4
3. ЕБВР	803.8	18 776.7	6 513.7
4. Други	148 274.3	82 224.0	9 496.6
ОБЩ РАЗМЕР	490 212.1	1 089 743.2	581 264.2

Забележки:

1. Равностойността в щатски долари на полученото ново външно финансиране и извършените плащания е изчислена през централния курс на БНБ за съответните чуждестранни валути към лева, валиден до 16 часа в деня на извършване на съответното плащане.
2. Равностойността в левове на полученото ново външно финансиране и извършените плащания е изчислена по централния курс на БНБ за съответните чуждестранни валути към лева, валиден до 16 часа в деня на извършване на съответното плащане.
3. Данните са неокончателни.

Валутна структура на външния дълг към 31 октомври

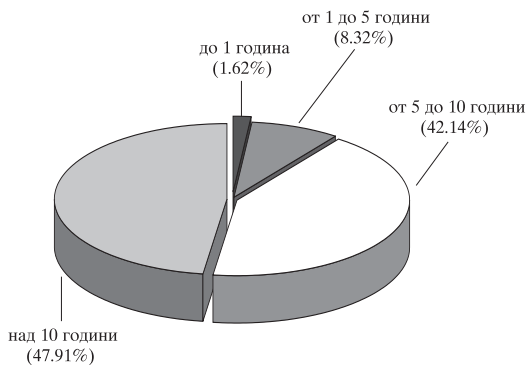
Графика 21

Лихвена структура на външния дълг към 31 октомври

Графика 22

Остагъчен срок на външния дълг към 31 октомври

Забележка: Среднопотегленият остагъчен срок на външния дълг е 10 години и 10 месеца.

Общият размер на държавния и държавногарантирания дълг в края на октомври възлиза на 9544.1 млн. евро, от който вътрешен – 1044 млн. евро и външен – 8500.1 млн. евро. Намалението на дълга в абсолютна стойност спрямо предходния месец е 122.9 млн. евро, което се дължи основно на замяната на брейди облигации за нови глобални облигации, на погашенията по външния дълг (МВФ и държавногарантираните заеми) и в по-незначителна степен на курсови промени на щатския долар спрямо еврото.

Стойността на ключовия макроикономически показател, идентифициращ съотношението *дълг/БВП*, в края на октомври е 60.6%, което представлява намаление от 0.8% спрямо септември. При разграничение на този показател по признак *вътрешен дълг/БВП* и *външен дълг/БВП* стойностите му съответно са 6.6% и 54.9%.

В структурата на дълга относителният дял на вътрешния дълг е 10.9%, а на външния – 89% (графика 23). Запазва се наблюдаваната тенденция за нарастване дела на вътрешния дълг. Това е следствие от провежданата политика по преодоляване на съществуващия дисбаланс между вътрешния и външния дълг на страната. За целта се поддържа положително вътрешно и отрицателно външно нетно финансиране.

Валутната структура на дълга търпи известни промени в сравнение с предходния месец в резултат от извършената замяна на брейди облигации с нови глобални облигации. В края на октомври делът на дълга в щатски долари остава на сравнително високо ниво, но намалява от 51.6% през септември на 51% в края на октомври (графика 24).

В структурата на дълга по видове кредитори все още с най-голям относителен дял е дългът към Лондонския клуб (брейди облигациите) – 26.4%, следван от други облигации (глобалните облигации, заменили част от брейди дълга, и еврооблигациите) – 24.9%, вътрешния дълг (ДЦК) – 10.9% и МВФ – 10.8% (графика 25). При анализа на структурата на дълга се наблюдават съществени промени спрямо септември най-вече в значителното намаление на дела на брейди облигациите за сметка на други облигации. Запазва се тенденцията за увеличаване на дела на емисиите на вътрешен дълг.

Състоянието на лихвената структура на дълга в края на октомври отбелязва голямо намаление на дълга с плаващи лихви от 68.5% до 60% за сметка на този с фиксирани лихви, който достига 40% (графика 26). Оптимизирането на това съотношение е също един от приоритетите на провежданата дългова политика, в контекста както на минимизиране влиянието на лихвения риск, така и осигуряване на поносима лихвена натовареност на държавния бюджет.

Извършените плащания по държавния и държавногарантирания дълг от началото на настоящата година възлизат на 1176.5 млн. евро, от които по вътрешния – 322.2 млн. евро, и по външния – 854.4 млн. евро (графика 27). Плащанията през октомври по дълга са 64 млн. евро, като с най-голям относителен дял са тези към МВФ и държавногарантираните заеми, а по вътрешния дълг основните погашения са по ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит.

Валутната композиция на извършените плащания по дълга към края на октомври показва запазващ се превес на плащанията в щатски долари – 333.1 млн. евро и в левове – 322.2 млн. евро, следвани от тези в специални права на тираж (валутата на МВФ) – 263.7 млн. евро (графика 28).

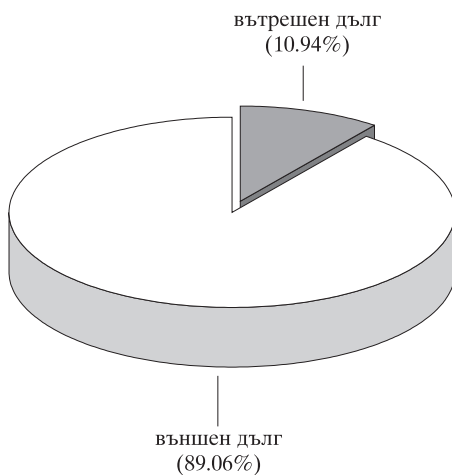
Размер на държавния и държавногарантирания дълг

(млн. евро)

Структура	към 31.XII 2001 г.	2002 г.		
		към 31.III.	към 30.VI.	към 31.X.
Вътрешен дълг	951.3	980.2	996.6	1 044.0
I. Държавен дълг	947.9	977.4	994.6	1 042.7
1. ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит	550.8	599.2	648.6	700.1
2. ДЦК, емитирани за структурната реформа	397.1	378.1	346.0	342.5
II. Държавногарантиран дълг	3.4	2.9	2.0	1.4
Външен дълг	9 672.9	9 656.3	8 653.9	8 500.1
I. Държавен дълг	9 096.6	9 079.5	8 123.5	7 956.9
1. Облигации	5 650.0	5 686.6	5 030.4	4 896.7
2. Кредити	3 446.6	3 392.9	3 093.1	3 060.2
- Държавни инвестиционни заеми	240.3	237.6	225.1	232.7
- Активирани държавни гаранции	67.8	67.6	65.8	64.3
II. Държавногарантиран дълг	576.3	576.8	530.5	543.2
Общо дълг	10 624.13	10 636.5	9 650.5	9 544.1
Общо дълг /БВП (в %)	70.2	67.6	61.3	61.4
-Вътрешен дълг/БВП (в %)	6.3	6.2	6.3	6.6
-Външен дълг/БВП (в %)	63.9	61.4	55.0	54.8

Забележка: За изчисленията е използван прогнозен БВП за 2002 г. – 30 783 млн. лв.
За изчисляване е използван реалния размер на БВП за 2001 г. – 29 618.1 млн. лв.

Структура на дълга към 31 октомври

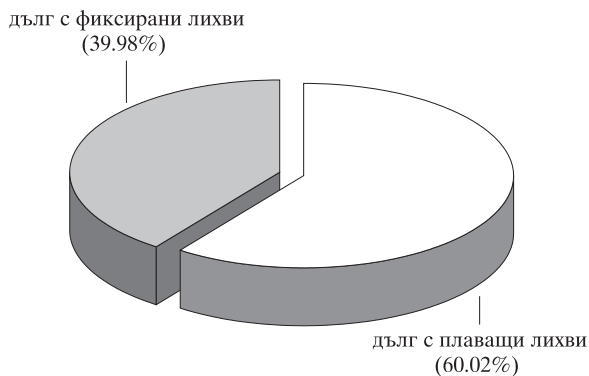
Валутна структура на дълга към 31 октомври

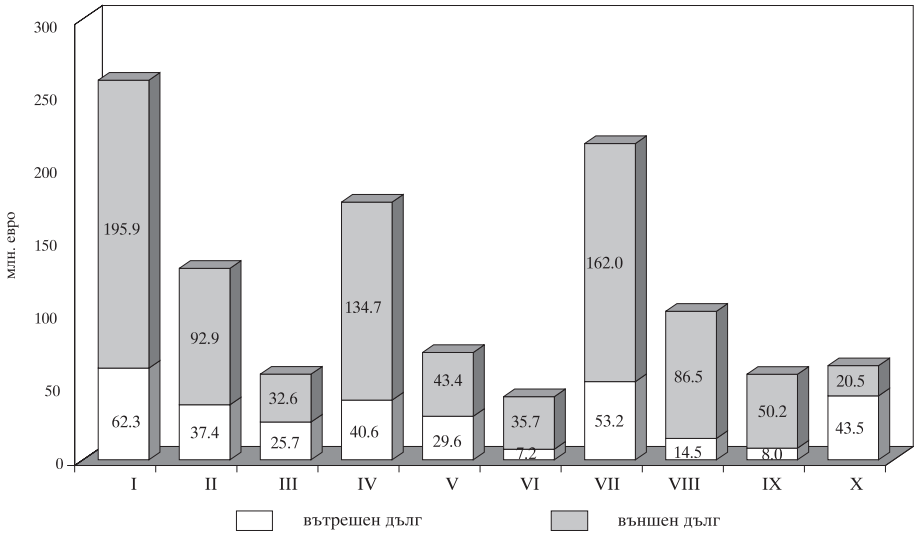
Структура на дълга по кредитори към 31 октомври

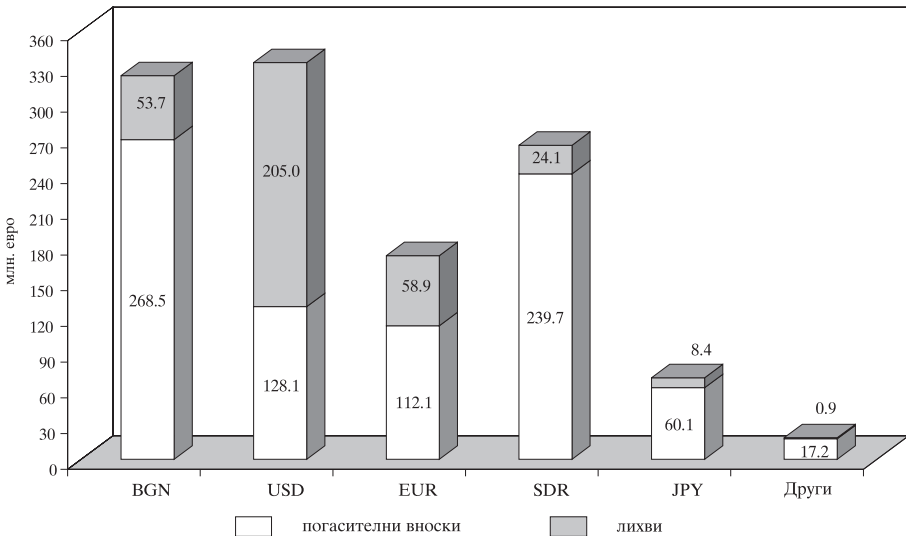
Лихвена структура на дълга към 31 октомври

Извършените плащания по дълга през 2002 г.

Валутна композиция на извършените плащания по дълга по видове валути към 31 октомври

ДЦК, емитирани на вътрешния пазар, притежавани от нерезиденти

(ХИЛ. ЛВ.)

Видове ДЦК	2002 г.									
	31.XII. 2001 г.	31.I.	28.II.	31.III.	30.IV.	31.V.	30.VI.	31.VII.	31.VIII.	30.IX.
ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
ДЦК, емитирани за структурната реформа	97 100.3	93 473.4	93 329.9	87 262.9	86 618.9	85 820.3	84 818.9	78 335.9	78 288.0	78 262.4
- в щатски долари	91 850.9	88 515.6	88 372.2	20 424.8	19 780.8	18 982.2	15 902.5	9 419.5	9 371.6	9 343.9
- в евро	5 249.4	4 957.8	4 957.8	66 838.1	66 838.1	66 838.1	68 916.5	68 916.5	68 916.5	68 916.5
Общо	97 100.4	93 473.5	93 330.0	87 263.0	86 619.0	85 820.4	84 819.04	78 336.0	78 288.1	78 262.5

ДЦК, емитирани на международния пазар, притежавани от резиденти

(МЛН. Ш. Д.)

Видове ДЦК	2002 г.									
	31.XII. 2001 г.	31.I.	28.II.	31.III.	30.IV.	31.V.	30.VI.	31.VII.	31.VIII.	30.IX.
Брейди облигации	14.3	15.4	18.1	22.4	14.0	19.4	26.9	32.6	30.2	35.0
Еврооблигации	41.2	37.9	50.8	63.3	60.1	72.0	74.2	67.6	67.9	72.4
Глобални облигации	-	-	-	-	135.6	156.0	188.7	186.6	173.7	164.7
- в евро	-	-	-	-	117.9	136.0	156.3	157.2	146.8	138.6
- в щатски долари	-	-	-	-	17.7	20.0	32.3	29.4	26.9	26.1
Общо	55.5	53.3	68.9	85.7	209.6	247.5	289.7	286.9	271.7	272.1